

[Skov Jørgensen.]

Gennemføres undervisnings- og oplæringspligten til det 18. år for åndssvageskolernes elever, vil modstanden hos en del forældre mod overflytning vokse. Hvis vi derfor ikke er indstillet på at gøre brug af tvangsbestemmelserne, vil folkeskolen beholde en del af de elever, der undervisningsmæssigt hører hjemme på eksternatskolerne. Betænkningens argument for, at disse børn bør have undervisningstiden forlænget, er rigtig, men jeg er enig med et mindretal i udvalget, der peger på fordelene ved, at der gives tilbud om en sådan forlængelse i forbindelse med muligheden for økonomisk støtte til hjemmet. Jeg vil gerne fremhæve, at det for en del drejer sig om elever, der kun i ringe grad adskiller sig fra elever, som folkeskolen fortsat må undervise.

Det er ikke helt rigtigt, når det siges i betænkningen, at disse elever altid er undervist under forsorgen. Det har først og kun delvis fundet sted i de senere år. Nej, det er de børn, der tidligere gennemgik folkeskolen uden resultat; men samtidig med at forsorgen har fået øje på disse børn, har også folkeskolen fået øje på dem. Begyndelsen til hjælpeskolen blev gjort ved den såkaldte værneskole, der mange steder var en åndssvageskole og først ophørte med at være det, da eksternatskolerne begyndte.

Det siges i betænkningen, at forsorgsspørgsmålet ikke kan løses i skolen. Hertil er at sige, at eksternatskolerne heller ikke administrerer hjælp i form af tøj, sko o. lign., og at der på den anden side ikke vil være det mindste i vejen for det; tværtimod vil det virke helt naturligt, om en del af disse børn som så mange andre af folkeskolens elever i deres skoletid er i kontakt med forsorgen i det omfang, det er nødvendigt.

Når det dernæst siges, at forsorgen må være en helhed og udbygges med børnehaver, vuggestuer og lignende institutioner, skal jeg henvise til betænkningens side 60, hvor det siges, at disse institutioner ikke bør være led i debilskolen. Det er, som om der er en modsigelse her, der kunne tyde på manglende afklaring. Vi vil gerne i et udvalg høre nærmere om bestemmelserne om godkendelse og om tilskud til kommu-

nale og private institutioner for åndssvage. Vi sympatiserer med denne mulighed.

Jeg kunne drage andre enkeltheder frem, derunder forslaget mange bemyndigelser til ministeren — hvad man har tænkt at de nu skal dække. Der er også spørgsmålet om sammensætningen af nævn og råd, men vi vil komme til disse enkeltheder i de drøftelser, som jeg regner med skal finde sted mellem første og anden behandling af forslaget. Jeg har gerne villet opholde mig ved tidspunkt og omfang af forsorgen, fordi det naturligt må blive disse spørgsmål, der interesserer et meget stort antal forældre og pårørende.

Det er sagt i forbindelse med denne lovgivning, at vi ikke skal tale om penge. Den tanke, der er udtrykt hermed, er rigtig. Vi er enige med den højtærede minister i, at vi har et særligt ansvar over for dem, der ikke selv kan tale deres sag, men vi er naturligvis i det høje ting forpligtet til i alle forhold at spørge om beløbet og se efter, om pengene er der. Den højtærede socialminister nævnte et meget stort beløb til anlægsudgifter, og jeg skal ikke sige noget dertil; men endnu større interesse har det at få et skøn over den udvidelse af personalet, som de nye rammer medfører, og dermed over de løn- og driftsudgifter, som denne lovgivning indebærer. Det er rigtigt, at en af siderne ved en forsvarlig åndssvageforsorg er kvalificeret personale. Jeg vil gerne i udvalget se på, hvad det nu betyder i uddannelsesmæssig henseende.

Selv om der således er enkeltheder i lovens endelige udformning, som vi ønsker drøftet med den højtærede socialminister, skal der ikke være tvivl om, at vi er enige i det væsentlige: at finde frem til det for disse mennesker og deres pårørende bedst mulige resultat.

Lovforslaget vedrørende forsorgsforlængelse for åndssvage under børneforsorg finder vi er en naturlig følge af ændringerne i børneforsorgsloven i sidste folketingsår.

Vi er altså åbent og positivt indstillet over for denne lovgivning, som det er vort udelte ønske at få et sagligt samarbejde om.

Gottschalek-Hansen: I sin fremsættelsestale kom den højtærede socialminister med nogle interessante og man kan vel også sige bemærkelsesværdige betragtninger over